

**Richtsnoeren voor de toepassing van
uitgaande
herverzekeringsovereenkomsten op de
ondermodule
schadeverzekeringstechnisch risico**

Inleiding

- 1.1. Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1094/2010 van 24 november 2010 (hierna de "Eiopa-verordening" genoemd)¹, artikel 105, lid 2, van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II)², evenals artikel 119 tot en met artikel 135, artikel 209 en artikel 214 van de uitvoeringsmaatregelen, vaardigt Eiopa richtsnoeren uit betreffende de ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche³.
- 1.2. Deze richtsnoeren beogen een gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van de ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche te waarborgen, met de behandeling van de uitgaande herverzekeringsovereenkomsten van ondernemingen.
- 1.3. Deze richtsnoeren zijn gericht tot toezichthoudende autoriteiten in het kader van Solvabiliteit II.
- 1.4. De huidige richtsnoeren verwijzen naar het "stroomdiagram voor het schadeverzekeringstechnisch risico", dat de verschillende onderdelen weergeeft van de ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche van de standaardformule van het solvabiliteitskapitaalvereiste, in overeenstemming met de uitvoeringsmaatregelen.
- 1.5. Ten behoeve van deze richtsnoeren zijn de volgende definities geformuleerd:
  - (a) onder "brutoschade" wordt verstaan:
    - i. voor risicolimitering die wordt toegepast in een ondermodule die niet afhankelijk is van andere ondermodules, de schade die wordt berekend volgens de formule in deze ondermodule;
    - ii. voor risicolimitering die wordt toegepast in een ondermodule die wel afhankelijk is van een of meer andere ondermodules, de schade die wordt berekend volgens de formule in deze ondermodule maar waarbij, als invoergegevens in de formule, de resultaten worden gebruikt van elke ondermodule onder aftrek van eventueel toegepaste risicolimitering in de ondermodules waarvan deze ondermodule afhankelijk is.
  - (b) Onder "accumulerende catastrofegebeurtenis" wordt verstaan een catastrofegebeurtenis die accumuleert en invloed heeft op een groep polissen. De gevolgen van elke polis afzonderlijk kunnen niet eenvoudig worden geïdentificeerd.

---

¹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48-83.

² PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1-155.

³ PB L 12 van 17.01.2015, blz. 1-797.

- (c) Onder een "catastrofegebeurtenisrisico" wordt verstaan een gebeurtenis die gevolgen heeft voor de polissen die specifiek kunnen worden bepaald of voor een enkele polis.
- (d) Brutogebeurtenis: specificatie van de gebeurtenis met de noodzakelijke precisie om het programma voor de uitgaande herverzekering toe te kunnen passen. Dit is de term voor de brutoschade na uitsplitsing.
- (e) Branches ondermodule rampenrisico: branches van een van de vier belangrijkste rampenrisico's in de schadeverzekeringsbranche zoals aangegeven in artikel 119 van de uitvoeringsmaatregelen.
- (f) Uitgaande herverzekering/uitgaande herverzekeringsbescherming: herverzekeringsovereenkomsten waarbij een onderneming het risico naar een herverzekeraar overdraagt.
- (g) Inkomende wedersamenstellingspremie: iedere wedersamenstellingspremie die eventueel aan een onderneming moet worden uitbetaald.
- (h) Samenloopdekking: een herverzekeringscontract van het type schade-excedentherverzekering dat betrekking heeft op twee of meer dekkingen of polissen, dat getekend moet zijn door de onderneming die betrokken is bij een schade, om dekking te verkrijgen. Het aangrijppunt van de herverzekeringsovereenkomst ligt meestal boven de limieten van elke afzonderlijke polis.
- (i) Een catastrofegebeurtenis eens in de 200 jaar: een catastrofegebeurtenis die overeenkomt met een VaR-maatstaf met een betrouwbaarheidsgraad van 99,5%, zoals gedefinieerd in artikel 104, lid 4, van Solvabiliteit II.
- (j) Onderdeel: een op zichzelf staande berekeningseenheid van de ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche waarvoor een solvabiliteitskapitaalvereiste kan worden bepaald. Dit kan zijn op het niveau van de ondermodule of een minder gedetailleerd niveau, bijvoorbeeld regio of regio's binnen en buiten de EER voor de natuurrampenrisico's.

1.6. Termen die niet in deze richtsnoeren worden gedefinieerd, hebben de betekenis die is vastgelegd in de rechtshandelingen die genoemd zijn in de inleiding.

1.7. De richtsnoeren gelden vanaf 1 april 2015.

Afdeling I: De volgorde van de uitvoering van de richtsnoeren

Richtsnoer 1 – Volgorde van de uitvoering van de richtsnoeren

1.8. Ondernemingen passen de afdelingen van deze richtsnoeren na elkaar toe teneinde hun uitgaande herverzekering met betrekking tot het rampenrisico te kunnen bepalen.

Afdeling II: Specificatie van gebeurtenissen

Richtsnoer 2 – Vereiste niveau van gedetailleerdheid om de catastrofegebeurtenis te specificeren

1.9. Op basis van artikelen 119 tot en met 135 specificeren ondernemingen toepasselijke catastrofegebeurtenissen die zich eens in de 200 jaar voordoen, en wel in voldoende detail om de risicolimiteringstechnieken toe te kunnen passen.

Richtsnoer 3 – Specificatie van rampen als accumulerende catastrofegebeurtenissen of catastrofegebeurtenisrisico's

1.10. Ondernemingen specificeren de vormen van schade die in de diverse ondermodules voor rampenrisico worden gedefinieerd als "accumulerende catastrofegebeurtenissen" of "catastrofegebeurtenisrisico's". Is hiervan sprake, dan vermelden de ondernemingen voorts of deze gebeurtenissen al dan niet van invloed zijn op specifieke polissen.

1.11. Voor elke ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche specificeren ondernemingen het type gebeurtenis als volgt:

- (a) Ondermodules aardbeving, storm, hagel, overstromingen en instorting worden gespecificeerd als accumulerende catastrofegebeurtenis.
- (b) Ondermodule aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen wordt gespecificeerd als catastroferisicogebeurtenis die van invloed is op één enkele polis.
- (c) Ondermodules wettelijke aansprakelijkheid, schepen, luchtvaartuigen en brand worden gespecificeerd als catastrofegebeurtenisrisico dat bekende polissen beïnvloedt.
- (d) Ondermodule krediet en borgtocht wordt gespecificeerd zoals uiteengezet in de richtsnoeren 13 en 14.
- (e) Ondermodule niet-proportionele zaakherverzekering wordt gespecificeerd zoals uiteengezet in richtsnoer 11.

Richtsnoer 4 – Specificatie van het aantal gebeurtenissen voor ondermodules natuurrampen met betrekking tot regio's binnen de EER

1.12. Ondernemingen dienen het aantal gebeurtenissen voor brutoschade in de gebieden binnen de EER te beschouwen als een enkele of dubbele gebeurtenis die van invloed is op een of meer regio's en mogen niet ervan uitgaan dat meerdere gebeurtenissen in elke regio plaatsvinden.

Richtsnoer 5 – Specificatie van het aantal gebeurtenissen voor ondermodules natuurrampen met betrekking tot regio's buiten de EER

1.13. Voor regio's buiten de EER waar het aantal accumulerende catastrofegebeurtenissen dat de brutoschade genereert niet is gedefinieerd, volgen ondernemingen voor elke specifieke ondermodule een soortgelijke aanpak als die welke in richtsnoer 4 wordt gehanteerd.

Richtsnoer 6 – Selectie catastrofegebeurtenis

1.14. Wanneer meerdere catastrofegebeurtenissen die zich eens in de 200 jaar voordoen, kunnen worden vastgesteld, bepalen ondernemingen welke gebeurtenissen in overeenstemming zijn met hun risicoprofiel en selecteren zij

de gebeurtenis die leidt tot de hoogste last na toepassing van de risicolimiteringstechnieken.

Richtsnoer 7 – Omvang van de aansprakelijkheidsschade

1.15. Om de omvang te bepalen van de individuele vorderingen waarop de berekening van de schade van het kernvermogen overeenkomstig artikel 133 van de uitvoeringsmaatregelen is gebaseerd, volgen ondernemingen de onderstaande procedure:

- (a) Binnen elke risicogroep worden de n_i -risico's met de grootste grenswaarden vastgesteld. Onder "risico" worden in dit verband alle polissen begrepen die deel uitmaken van een programma met dezelfde of een nauw verbonden dekking en met dezelfde verzekeringnemer (de verzekeringnemer van de verzekeringsovereenkomst) en die op hetzelfde moment van kracht zijn.
- (b) De resulterende n_i -grenswaarden worden elk vermenigvuldigd met 1,15.
- (c) De n_i -waarden berekend onder b), worden geaggregeerd en in mindering gebracht op $L_{(\text{aansprakelijkheid}, i)}$ en het verschil wordt naar evenredigheid toegewezen met gebruikmaking van de werkelijke grenswaarden van de n_i -waarden.
- (d) De definitieve resulterende n_i -waarden worden beschouwd als individuele vorderingen vanuit een enkele gebeurtenis, die elk verband houden met het risico waarvan zij zijn afgeleid.

1.16. Vervolgens kunnen de ondernemingen voor elk van de n_i -vorderingen vaststellen welke herverzekeringsdekking van toepassing is, gelet op de aard van de desbetreffende risico's.

1.17. Ondernemingen moeten tegenover de toezichthoudende autoriteit kunnen aantonen dat hun aankoop van uitgaande herverzekeringen niet wezenlijk is beïnvloed door de vraag of het risico een risico is dat in het kader van dit proces zou kunnen worden geïdentificeerd.

Afdeling III: Uitsplitsing van de brutoschade

Richtsnoer 8 – Uitsplitsing van de brutoschade naar afzonderlijke landen of andere onderdelen

1.18. Ondernemingen hanteren een van de hieronder vermelde methoden om de brutoschade voor de afzonderlijke onderdelen uit te splitsen wanneer het bruto-effect voor individuele polissen niet is vastgesteld, zodat uitgaande herverzekeringsbescherming kan worden toegepast:

- (a) Max-methode: de brutoschade wordt toegewezen aan het onderdeel dat de grootste bijdrage aan de brutoschade levert vóór diversificatie.
- (b) Spreadmethode: de brutoschade wordt gespreid over de relevante onderdelen in verhouding tot hun bijdrage aan de brutoschade vóór diversificatie; bij wijze van alternatief kan een benadering worden gehanteerd waarin met correlatiematrixes de schade wordt gedeeld. Deze benadering is vergelijkbaar met de methode die werd voorgesteld voor

toewijzing van het solvabiliteitskapitaalvereiste aan de verschillende verzekeringsbranches.

- (c) Gemengde methode: deze methode selecteert het maximum (op basis van het grootste nettokapitaalvereiste) van bovengenoemde Max-methode en Spreadmethode.

Richtsnoer 9 – Uitsplitsing van de brutoschade voor ondermodules natuurrampen met betrekking tot EER-scenario's

- 1.19. Ondernemingen hanteren de hierna gedefinieerde methoden teneinde de brutoschade voor ondermodules natuurrampen met betrekking tot EER-scenario's uit te splitsen.
- 1.20. Wanneer de brutoschade over de regio's wordt verdeeld, hanteren ondernemingen de gemengde methode voor de ondermodules storm en overstroming en de max-methode voor de uitsplitsing van de ondermodules aardbeving en hagel.
- 1.21. Voor de uitsplitsing van de brutoschade voor bedrijfsonderdelen, bedrijven en/of branches passen ondernemingen de spreadmethode toe.
- 1.22. Indien de onderneming een dusdanig risicoprofiel heeft dat de hierboven gespecificeerde methode niet geëigend is, dient zij een meer geschikte aanpak te kiezen en deze tegenover de toezichthouder te kunnen rechtvaardigen.

Richtsnoer 10 – Uitsplitsing van de brutoschade voor natuurrampen voor de regio's buiten de EER

- 1.23. Ten aanzien van de regio's buiten de EER passen ondernemingen methoden voor de toewijzing van de brutoschade toe, die in overeenstemming zijn met de methoden die voor de EER-risico's in richtsnoer 9 worden gehanteerd.
- 1.24. Indien de onderneming een dusdanig risicoprofiel heeft dat deze benadering niet geëigend is, dient zij een meer geschikte benadering te kiezen en deze tegenover de toezichthouder te kunnen rechtvaardigen.

Richtsnoer 11 – Uitsplitsing van de brutoschade voor natuurrampen voor niet-proportionele zaakherverzekering

- 1.25. Ondernemingen hanteren de Max-methode voor de ondermodule niet-proportionele herverzekering van schade aan goederen om de schade aan een regio toe te wijzen. Ondernemingen maken vervolgens een raming van de blootstelling aan het grootste gevaar in deze regio en het aantal gebeurtenissen die zijn opgenomen in de desbetreffende accumulerende catastrofegebeurtenis(sen) die van toepassing is/zijn op de onderliggende contracten. Indien twee geaccumuleerde catastrofegebeurtenissen zijn vastgesteld, zou dit moeten betekenen dat beide gebeurtenissen zich in dezelfde regio voordoen.
- 1.26. Indien de onderneming een dusdanig risicoprofiel heeft dat deze benadering niet geëigend is, dient zij een meer geschikte aanpak te kiezen en deze tegenover de toezichthouder te rechtvaardigen.

Richtsnoer 12 – Specificeren van de brutoschade voor de ondermodules door de mens veroorzaakte schade voor motorrijtuig-, schepen-, luchtvaartuig-, brand- en aansprakelijkheidsrisico's

- 1.27. Ondernemingen stellen aan de hand van de richtsnoeren 34 tot en met 39 vast welke beleidsmaatregelen specifiek worden beïnvloed door de gebeurtenis van het bruto aansprakelijkheidsrisico. Voor de scenario's ten aanzien van schepen, luchtvaartuigen en brand bepaalt de onderneming de betrokken brutorisico's en daarmee de herverzekering welke op de vorderingen van toepassing is (met inbegrip van schade-excedentbescherming per risico).
- 1.28. Voor aansprakelijkheidsrisico voor motorrijtuigen gaat de onderneming ervan uit dat het in de uitvoeringsmaatregelen gespecificeerde catastrofegebeurtenisrisico voortvloeit uit één enkele schadegebeurtenis. Zij neemt aan dat de schade plaatsvindt in de regio en/of het bedrijfsonderdeel die/dat de hoogste bijdrage aan de brutoschade voorafgaand aan diversificatie levert.
- 1.29. Bij de toepassing van de risicospecifieke beschermingstechnieken dient de onderneming naar tevredenheid van de nationale toezichthouder aan te kunnen tonen dat de aankoop van de uitgaande herverzekeringen niet wezenlijk is beïnvloed door de vraag of het om een gaat dat als de brutogebeurtenis of als een bijdrage aan de brutogebeurtenis kan worden beschouwd.

Richtsnoer 13 – Uitsplitsing van de brutoschade voor de branches krediet en borgtocht - grotekopersscenario

- 1.30. Bij het bepalen van de grootste kredietrisico's houden ondernemingen rekening met de opeenstapeling van blootstellingen aan entiteiten binnen een groep.

Richtsnoer 14 – Uitsplitsing van de brutoschade voor de branches krediet en borgtocht - recessiescenario

- 1.31. Indien ondernemingen voor hun herverzekeringsbescherming de door recessie veroorzaakte brutoschade over verschillende gebieden, sectoren, productsoorten, of meer in het algemeen, aan het respectieve toepassingsgebied van de herverzekeringsovereenkomst moeten toewijzen, verdelen zij de brutoschade proportioneel op basis van de omvang van de brutopremie.

Afdeling IV: Toepassing van uitgaande herverzekering

Richtsnoer 15 – Toepasselijkheid van de uitgaande herverzekering

- 1.32. Ondernemingen passen elke uitgaande herverzekeringsbescherming toe op een van de hieronder aangegeven niveaus:
- (a) verschillende zones binnen één enkele ondermodule per verzekeringsbranche binnen een bepaalde regio;
  - (b) verschillende regio's binnen één enkele ondermodule per verzekeringsbranche;
  - (c) groepering binnen en buiten de EER in één enkele ondermodule; verschillende ondermodules rampenrisico per verzekeringsbranche binnen

een ondermodule rampenrisico;

(d) verschillende ondermodules rampenrisico bv. zoals zou kunnen gelden voor stop-loss en geaccumuleerde dekkingen over ondermodules van door de natuur en door de mens veroorzaakte rampen.

- 1.33. Ondernemingen kunnen ook specifieke dekkingen voor branches en bedrijfsonderdelen toepassen.
- 1.34. Wanneer een herverzekeringsbescherming betrekking heeft op andere risico's die niet door de ondermodule rampenrisico worden ondervangen (bv. stop-loss-overeenkomsten voor een bepaalde branche) verdisconteert de onderneming deze andere risico's in de berekening van de prestatie van de bescherming volgens de ondermodule rampenrisico.
- 1.35. Ondernemingen passen uitgaande herverzekering toe in overeenstemming met de artikelen 209 tot en met 214 van de uitvoeringsmaatregelen. Ondernemingen zien erop toe dat geen dubbeltelling plaatsvindt van de op de herverzekering verhaalde bedragen overeenkomstig artikel 209, lid 1, onder e) van de uitvoeringsmaatregelen. Zij dienen te voorkomen dat het totale verhaalde bedrag van risicolimiteringstechnieken waarin bij de berekening van de nettoschade wordt voorzien, niet hoger is dan het totale bedrag dat mogelijk is in het kader van hun programma voor risico-overdracht.

Richtsnoer 16 – Inkomende wedersamenstellingspremies

- 1.36. Ondernemingen kunnen voorzien in de ontvangst van inkomende wedersamenstellingspremies indien tegenover de toezichthouder kan worden aangetoond dat deze worden geactiveerd door de brutogebeurtenis die nader wordt omschreven in de ondermodule rampenrisico.
- 1.37. Ondernemingen verdisconteren in hun berekeningen van de brutoschade de extra blootstellingen aan een tweede gebeurtenis of volgende gebeurtenissen die uit deze inkomende wedersamenstellingspremie voortvloeien.

Richtsnoer 17 – Andere gevolgen voor het kernvermogen naar aanleiding van de inwerkingstelling van de uitgaande herverzekeringsovereenkomst

- 1.38. Ondernemingen houden rekening met wedersamenstellingspremies of andere aanvullende kasstromen die uit de inwerkingstelling van de uitgaande herverzekeringsbescherming voortvloeien.

Richtsnoer 18 – Volgorde van de uitvoering van de herverzekeringsbescherming

- 1.39. Ondernemingen passen vormen van herverzekeringsbescherming toe in de volgorde die in hun contractuele overeenkomsten wordt gespecificeerd naargelang ze van toepassing zijn op het onderliggende risico.

Richtsnoer 19 – Proportionele herverzekering

- 1.40. Voor quotencontracten, herverzekeringssurplus en proportionele facultatieve contracten geldt dat ondernemingen binnen deze herverzekeringsovereenkomsten de brutogebeurtenis naar rato verdelen.
- 1.41. Indien een "gebeurtenislimiet" of een soortgelijke maximale dekking van

toepassing is op de proportionele herverzekeringsovereenkomst van de onderneming, mag de brutoschade die aan die overeenkomst is toegewezen de limiet niet overschrijden en het eventuele verschil dient naar het aandeel van "netto ingehouden" schade te worden afgeschreven.

Richtsnoer 20 – Niet-proportionele herverzekering per risico

1.42. Voor schade-excedentcontracten en niet-proportionele facultatieve contracten passen ondernemingen deze niet-proportionele herverzekering in de standaardformule alleen toe als de brutogebeurtenis identificatie mogelijk maakt van de bekende polissen onder de blootgestelde onderliggende polissen. In richtsnoer 3 staan de ondermodules vermeld waarin dit het geval is.

Richtsnoer 21 – Niet-proportionele herverzekering per gebeurtenis

1.43. Ondernemingen passen alleen een niet-proportionele herverzekering toe op gedefinieerde brutogebeurtenissen als de schade op passende wijze kan worden opgesplitst.

1.44. De onderneming maakt met gepaste zorgvuldigheid minder gangbare contractelementen zoals franchises, deelplaatsingen of medeverzekering mogelijk.

Richtsnoer 22 – Overeenkomsten zonder schadeloosstellingen basisrisico

1.45. Ondernemingen hanteren de standaardformule niet bij overeenkomsten zonder schadeloosstelling, tenzij op grond van de definitie van het scenario kan worden aangetoond dat de hoogte van het basisrisico niet wezenlijk is.

Richtsnoer 23 – Toepassing van gecumuleerde overeenkomsten en samenloopdekkingen

1.46. Ondernemingen dienen na te denken op welk niveau de gecumuleerde herverzekeringsovereenkomsten in de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste voor het rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche worden meegenomen. De keuze dient te worden bepaald door de inhoud van het risicolimiteringsmechanisme en waar de op de herverzekering verhaalde bedragen te verwachten zijn als de brutogebeurtenis zich zou voordoen.

1.47. Indien ondernemingen een schatting maken van de op de herverzekering verhaalde bedragen bij samenloopdekkingsovereenkomsten, dienen zij bij de toezichthouder aan te tonen dat deze overeenkomen met de catastrofegebeurtenissen zoals gedefinieerd in de standaardformule.

1.48. Ondernemingen voorkomen dubbeltelling van de op de herverzekering verhaalde bedragen en moeten de logica daarvan bij de toezichthouder kunnen aantonen.

Richtsnoer 24 – Behandeling van gedeelde herverzekeringsdekkingen

1.49. Waar sprake is van gedeelde herverzekeringsdekkingen, volgt de onderneming de beginselen van richtsnoer 32.

Richtsnoer 25 – Behandeling van de resultaten op lagere aggregatieniveaus

1.50. Ondernemingen maken onderscheid tussen de wedersamenstellingskosten en de op de herverzekering verhaalde bedragen bij het samenvoegen van solvabiliteitskapitaalvereisten in alle ondermodules rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche. Als herverzekering op een bepaald niveau niet op dit gecombineerde bedrag van toepassing is, zal het nodig zijn om de kosten te splitsen. In dat geval wordt de spreadmethode gehanteerd.

Richtsnoer 26 – Behandeling van de overeenkomsten die hier niet zijn gespecificeerd

1.51. Ondernemingen passen de beginselen die in voornoemde richtsnoeren zijn opgenomen toe op andere herverzekeringsovereenkomsten of functies die daar niet uitdrukkelijk zijn vastgelegd.

Afdeling V: Samenvoeging van nettoverliezen

Richtsnoer 27 – Samenvoeging van de nettoverliezen teneinde het solvabiliteitskapitaalvereiste voor rampenrisico voor de onderneming af te leiden

1.52. Indien ondernemingen een gediversifieerde brutoschade op een meer gedetailleerd niveau (dat wil zeggen "de brutogebeurtenis") hebben opgedeeld om een schatting te kunnen maken van de op de herverzekering verhaalde bedragen, tellen zij de netto-onderdelen bij elkaar op voor het afleiden van het solvabiliteitskapitaalvereiste.

1.53. In geval van resultaten voor het solvabiliteitskapitaalvereiste die voortvloeien uit verschillende niveaus van de berekening, dienen ondernemingen de netto-onderdelen te combineren teneinde het solvabiliteitskapitaalvereiste voor het rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche af te kunnen leiden.

1.54. In de technische bijlage I wordt beschreven hoe dit richtsnoer dient te worden toegepast.

Afdeling VI: Documentatie en validering

Richtsnoer 28 – Documentatie en validering van de geselecteerde rampengebeurtenis

1.55. Voor de ondermodule "ander" rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche dienen ondernemingen de geselecteerde catastrofegebeurtenissen toe te lichten in het periodiek rapport aan de toezichhoudende autoriteit overeenkomstig artikel 309, lid 5, onder a), van de uitvoeringsmaatregelen. De toelichting bevat de gegevens van kritieke beslissingen, de bespreking van de alternatieven die daarvoor kunnen worden geselecteerd en de redenen voor de definitieve keuze.

1.56. Ondernemingen nemen in hun documentatie ook gegevens op over elke interne discussie betreffende de uitwerking van geschikte catastrofegebeurtenissen.

Richtsnoer 29 – Documentatie over methodologie bij splitsing

1.57. Ondernemingen documenteren het uitsplitsingsmechanisme dat wordt gehanteerd om het herverzekeringsprogramma per ondermodule toe te passen.

Dit omvat de redenen voor de gekozen aanpak, de bespreking van mogelijke alternatieven voor zover er meerdere redelijke methoden beschikbaar zijn en de voor de uitsplitsing uitgevoerde berekeningen.

Richtsnoer 30 – Documentatie van verrekenings- en samenvoegingsprocedures

- 1.58. Ondernemingen leggen de procedure voor verrekening van de brutogebeurtenis vast. Dit omvat een beschrijving van
- a) hun herverzekeringsprogramma;
  - b) de berekeningen voor verrekening;
  - c) details van de allocatie van verhaalde bedragen naar de relevante verzekeringsondermodules;
  - d) details van de wijze waarop de samenvoeging voor het afleiden van $SCR_{n\text{cat}}$ werd uitgevoerd.
- 1.59. Ondernemingen tonen in hun documentatie ook aan dat er geen dubbel telling heeft plaatsgevonden van overgenomen, op de herverzekering verhaalde bedragen.
- 1.60. Indien ondernemingen uitgaan van aanpasbare premies (bv. binnenkomende en uitgaande wedersamenstellingspremie's), rechtvaardigen zij hun methodologie en aannames in hun documentatie.

Afdeling VII: Bijzondere aandachtspunten voor individuele ondernemingen die deel uitmaken van groepen

Richtsnoer 31 – Behandeling van interne herverzekeringsovereenkomsten

- 1.61. Voor individuele ondernemingen geldt dat de onderneming eventuele uitgaande herverzekeringsovereenkomsten bij andere ondernemingen binnen de groep ("interne herverzekering") op dezelfde wijze behandelt als overeenkomsten met externe derden.

Richtsnoer 32 – Raming van de herverzekeringsovereenkomst die verschuldigd zou zijn aan een individuele onderneming met betrekking tot een collectieve herverzekeringsovereenkomst voor accumulerende catastrofegerbeurtenissen

- 1.62. Bij de raming van de herverzekeringsovereenkomst die verschuldigd is op grond van een geaccumuleerde herverzekeringsovereenkomst, (dat wil zeggen een overeenkomst die bescherming biedt tegen de geaccumuleerde geaggregeerde verliezen van verschillende collectieve ondernemingen) volgt elke individuele onderneming afzonderlijk de volgende stappen:
- (a) bepaal voor de individuele onderneming de brutoschade bij rampen die zich eens in de 200 jaar voordoen;
  - (b) bepaal voor de groep de brutoschade bij rampen die zich eens in de 200 jaar voordoen;
  - (c) maak een raming van verschuldigde bedragen bij herverzekering op de herverzekeringsovereenkomst;

- (d) wijs op de herverzekering verhaalde bedragen toe in overeenstemming met eventueel bestaande contractuele afspraken. Zijn er geen contractuele afspraken dan worden de herverzekeringsbedragen die verschuldigd zijn aan de individuele onderneming berekend als de verhouding van brutoverliezen a)/b) vermenigvuldigd met het bedrag dat in c) wordt geraamd.

Richtsnoer 33 – Raming van het op de herverzekering verhaalde bedrag dat verschuldigd zou zijn aan een individuele onderneming met betrekking tot een herverzekeringsovereenkomst voor catastrofegebeurtenisrisico's

1.63. Bij de raming van het op de herverzekering verhaalde bedrag dat verschuldigd is op een risicospecifiek contract (dat wil zeggen een contract dat tegen een of meerdere specifieke risico's beschermt) nemen individuele ondernemingen de onderstaande stappen:

- (a) nagaan of de specifieke risico's voor de schade bij rampen die zich eens in de 200 jaar voordoen voor de individuele onderneming hetzelfde zijn als de specifieke risico's die de oorzaak vormen van de schade bij rampen die zich eens in de 200 jaar voordoen op het groepsniveau;
- (b) indien er sprake is van enige overlapping wordt een raming gemaakt van de op de herverzekering verhaalde bedragen die verschuldigd zijn aan de individuele onderneming volgens de collectieve herverzekeringsovereenkomst.

Afdeling VIII: Toewijzing van verzekeringspolissen aan aansprakelijkheidsrisicogroepen voor de ondermodule aansprakelijkheid van door de mens veroorzaakte catastrofegebeurtenisrisico

Richtsnoer 34 – Aansprakelijkheidsrisicogroep 1

1.64. Ondernemingen nemen voor de aansprakelijkheidsrisicogroep 1 bedoeld in bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen de polissen beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor wanprestatie op die beroepsbeoefenaren beschermen tegen potentiële aansprakelijkheidsclaims.

1.65. Ondernemingen nemen in deze risicogroep een scala aan aansprakelijkheidsproducten:

- (a) medische aansprakelijkheidsverzekering van specialisten of huisartsen, ziekenhuizen en andere aanbieders van gezondheidszorg, wanneer zij aansprakelijk zijn voor medische fouten;
- (b) fouten en omissies, beroepsaansprakelijkheidsverzekering of andere polissen voor wanprestatie indien er sprake is van derden voor wie de verzekerde een zorgplicht heeft;
- (c) dekking bij niet-nakoming en bijbehorende financiële verliezen als gevolg van de diensten van een onderneming;
- (d) dekking bij schending van de garantieplicht of de intellectuele eigendom;
- (e) dekking voor alle aansprakelijkheid voor lichamelijk letsel en schade aan goederen (zowel materieel als financieel), en de bijbehorende schade- en

rechtsbijstandverzekering als gevolg van fouten of nalatigheid van een beroepsbeoefenaar bij de uitoefening van zijn of haar werkzaamheden.

Richtsnoer 35 – Aansprakelijkheidsrisicogroep 2

- 1.66. Ondernemingen nemen voor de aansprakelijkheidsrisicogroep 2 bedoeld in bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen de polissen voor de werkgeversaansprakelijkheid op die bescherming bieden bij alle vormen van aansprakelijkheid van de werkgever indien er sprake is van lichamelijk letsel van de werknemer bij de uitoefening van zijn of haar werkzaamheden.
- 1.67. Ondernemingen nemen in deze risicogroep verplichtingen op die betrekking hebben op:
- (a) het verstrekken van preventieve of curatieve medische behandelingen of zorg met betrekking tot arbeidsongevallen, bedrijfsongeval en beroepsziekten;
  - (b) financiële compensatie voor een dergelijke behandeling;
  - (c) financiële compensatie bij arbeidsongevallen, bedrijfsongevallen en beroepsziekten.

Richtsnoer 36 – Aansprakelijkheidsrisicogroep 3

- 1.68. Ondernemingen nemen voor de aansprakelijkheidsrisicogroep 3 zoals bedoeld in bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen de polissen voor aansprakelijkheidsverzekeringen voor directeuren en bestuurders op die de aansprakelijkheid en de kosten van verweer voor de directeuren en bestuurders van een bedrijf of de organisatie(s) zelf dekken, in het geval zij verliezen lijden als gevolg van een proces voor vermeende onrechtmatige handelingen tijdens hun functioneren in hun hoedanigheid als directeuren en bestuurders voor de organisatie, met inbegrip van de dekking van de kosten van verweer die voortvloeien uit strafrechtelijke en reglementaire onderzoeken en/of rechtszaken.
- 1.69. Ondernemingen nemen in deze risicogroep de polissen voor bestuurdersaansprakelijkheid en aansprakelijkheid van een onderneming voor arbeidsomstandigheden op.

Richtsnoer 37 – Aansprakelijkheidsrisicogroep 4

- 1.70. Ondernemingen nemen voor de aansprakelijkheidsrisicogroep 4 zoals bedoeld in bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen de polissen op die alle vormen van aansprakelijkheid dekken die voortvloeien uit nalatigheid en/of omissies met lichamelijk letsel en/of materiële schade aan derden als gevolg, behalve:
- (a) de vormen van aansprakelijkheid die vallen onder aansprakelijkheid motorrijtuigen, luchtvaartuigen, schepen en ander transportmiddelen;
  - (b) de vormen van aansprakelijkheid die vallen onder de aansprakelijkheidsrisicogroepen 1, 2, 3 en 5 van bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen;
  - (c) wettelijke aansprakelijkheidsverzekering verstrekt aan individuele huishoudens, natuurlijke personen die op persoonlijke titel handelen

(waaronder tijdens de jacht) en zelfstandige vakmensen of ambachtslieden;

- (d) wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor materiële schade of lichamelijk letsel door huisdieren.

Richtsnoer 38 – Aansprakelijkheidsrisicogroep 5

- 1.71. Ondernemingen nemen voor de aansprakelijkheidsrisicogroep 5 zoals bedoeld in bijlage XI van de uitvoeringsmaatregelen niet-proportionele herverzekeringsspolissen op voor alle aansprakelijkheidsrisicogroepen die in diezelfde bijlage staan beschreven.

Richtsnoer 39 – Toewijzing en splitsing

- 1.72. Wanneer een aansprakelijkheidsverzekering of proportionele herverzekering van een aansprakelijkheidsverzekering als pakket wordt verkocht, met inbegrip van verzekeringen die binnen meer dan een van de bovenstaande risicogroepen vallen, splitsen ondernemingen de premies voor elke verzekering en wijzen ze deze toe aan de meest geschikte risicogroep voor de betreffende verzekering.
- 1.73. Ondernemingen moeten deze methode van kostenallocatie met bewijzen en motivering kunnen onderbouwen.
- 1.74. Ondernemingen passen het evenredigheidsbeginsel toe bij de splitsing volgens bovenstaande richtlijnen.

Afdeling IX – Bijzondere aandachtspunten voor de groepsberekening

Richtsnoer 40 – Aanmerken als herverzekering

- 1.75. Wanneer de herverzekering binnen de groep ten goede komt aan een externe herverzekering van een onderneming, beschouwt de deelnemende onderneming de interne herverzekering als van kracht met het oog op de berekening van de gevolgen van de externe herverzekering.

Nalevings- en rapportageregels

- 1.76. Dit document bevat richtsnoeren die zijn uitgebracht uit hoofde van artikel 16 van de Eiopa-verordening. Ingevolge artikel 16, lid 3, van de Eiopa-verordening moeten bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om de richtsnoeren en aanbevelingen na te leven.
- 1.77. Bevoegde autoriteiten die voldoen of van plan zijn te voldoen aan deze richtsnoeren, dienen deze op een passende manier op te nemen in hun wetgevende of toezichthoudende kader.
- 1.78. Bevoegde autoriteiten bevestigen Eiopa binnen twee maanden na publicatie van de vertaalde versies of zij aan deze richtsnoeren voldoen of voornemens zijn hieraan te voldoen, of geven anders redenen voor niet-naleving op.
- 1.79. Indien op deze uiterste datum geen antwoord is ontvangen, zullen de bevoegde autoriteiten worden beschouwd als autoriteiten die niet voldoen aan de rapportageverplichtingen, en als zodanig worden geregistreerd.

Slotbepaling inzake herzieningen

- 1.80. Deze richtsnoeren kunnen door Eiopa worden herzien.

Technische bijlage I: hoe gaat uitsplitsing/samenvoeging in zijn werk?

In deze bijlage wordt beschreven hoe afdeling V moet worden toegepast en meer in het algemeen hoe de procedures voor uitsplitsing/samenvoegingwerken met het oog op een relevante en consistente benadering van de verschillende herverzekeringsdekkingen binnen de ondermodule rampenrisico in de schadeverzekeringsbranche. Er worden twee methoden getoond en de onderneming zal moeten vaststellen welke van beide methoden het meest geschikt is.

Beginsel achter methode 0:

Bij de raming van herverzekeringsbedragen van geaggregeerde dekkingen met behulp van methode 0, past de onderneming de gemeenschappelijke dekking toe op de output van elke ondermodule afzonderlijk en zorgt zij ervoor dat de veronderstelde herverzekeringsbedragen binnen de grenzen van de polis vallen.

Beginsel achter methode 1:

Bij de raming van de herverzekeringsbedragen van geaggregeerde dekkingen met behulp van methode 1, identificeren ondernemingen het meest gedetailleerde onderdeel (of de vroegste gemeenschappelijke voorloper) in het stroomdiagram voor schadeverzekeringstechnisch risico boven de desbetreffende ondermodules.

- (a) In het geval van een geaccumuleerde dekking tegen schade door wind en hagel zou dit onderdeel Nat Cat zijn;
- (b) In het geval van een geaccumuleerde dekking tegen schade door wind en motorrijtuigen zou dit onderdeel NL Cat zijn.

De volgende stap is het uitrekenen van de bruto gediversifieerde schade voor dit onderdeel of deze gemeenschappelijke voorloper en het vervolgens opnieuw in de meer gedetailleerde onderdelen onderbrengen om de geaccumuleerde dekking toe te passen. De daaruit voortvloeiende onderdelen worden daarna gecombineerd om de SCR_{necat} te berekenen.

1) Storm – herverzekering op nationaal(/regionaal) niveau – EER

- (a) Bereken de bruto gediversifieerde schade op EER-niveau, waarbij rekening wordt gehouden met diversificatie-effecten tussen de landen en regio's;
- (b) Breng opnieuw onder op nationaal niveau (desaggregatieniveau volgens GL 7) binnen de EER (bruto land maar EER-gediversifieerd);
- (c) Pas herverzekeringsdekking op nationaal niveau toe op bruto gediversifieerde schade per EER-land;
- (d) Tel de onderdelen van de netto gediversifieerde onderdelen per land op om het netto SCR_{wind} van de herverzekeringsdekking op nationaal niveau te verkrijgen.

2) Storm (EER en buiten de EER) - herverzekering op nationaal/regionaal niveau voor landen binnen en buiten de EER en geaccumuleerde herverzekeringsdekking (alle gebieden)

- (a) Stappen in 1) voor herverzekeringsdekking op nationaal land niveau binnen de EER;

- (b) Stappen in 1) voor herverzekeringsdekking op nationaal niveau binnen landen buiten de EER (vervang buiten de EER door binnen de EER en vervang GL7 door GL8);
- (c) Bereken de bruto gediversifieerde schade op het stormrisiconiveau (onder aftrek van herverzekeringsdekking op nationaal niveau en rekening houdend met de diversificatie-effecten tussen de landen binnen en buiten de EER);
- (d) Pas de geaccumuleerde herverzekeringsdekking van de landen binnen en buiten de EER toe om een netto SCR_{wind} te verkrijgen (onder aftrek van zowel nationaal niveau en herverzekeringsdekkingen binnen en buiten de EER).

3) Storm – herverzekering op nationaal niveau, gevolgd door de geaccumuleerde herverzekering van storm en hagel

Normaal gesproken zal naar verwachting de onderstaande methode voor de gezamenlijke dekking wind-hagel worden gehanteerd.

Methode 1

- (a) Volg de stappen in 2) (de stappen in 1) voldoen indien er geen sprake is van geaccumuleerde dekking binnen en buiten de EER) voor storm en hagel afzonderlijk om de netto- SCR_{wind} en netto- SCR_{hagel} te verkrijgen (onder aftrek van herverzekeringsdekkingen op nationaal niveau);
- (b) Bereken de gediversifieerde schade op Nat Cat-niveau (onder aftrek van dekking op nationaal niveau waarbij rekening wordt gehouden met de diversificatie-effecten tussen alle ondermodules Nat Cat, behalve geaccumuleerde herverzekeringsdekking);
- (c) Breng opnieuw onder in de ondermodules wind en hagel (waarschijnlijk gespreid) voor het verkrijgen van de $SCR_{wind} *$ en $SCR_{hagel} *$ (onder aftrek van herverzekeringsdekkingen op nationaal niveau, behalve Nat Cat gediversifieerd);
- (d) Pas de geaccumuleerde herverzekeringsdekking toe op de gehele netto- $SCR_{wind} *$ en netto- $SCR_{hagel} *$ om de netto- $SCR_{windhagel}$ te verkrijgen (onder aftrek van zowel herverzekeringsdekkingen op nationaal niveau als de geaccumuleerde herverzekeringsdekking van storm en hagel);
- (e) Tel netto $SCR_{windhagel} +$ netto $SCR_{aardbeving} +$ netto $SCR_{overstroming} +$ netto $SCR_{verzakkingen}$ op om de netto- SCR_{natcat} te verkrijgen (onder aftrek van zowel nationaal niveau als de geaccumuleerde herverzekeringsdekkingen voor storm en hagel).

Methode 0 – (wordt waarschijnlijk niet gebruikt, maar hier volgt een beschrijving van de methode):

- (a) Volg de stappen in 2) voor storm en hagel afzonderlijk teneinde netto- SCR_{wind} en netto- SCR_{hagel} ; te verkrijgen.
- (b) Hanteer de gemeenschappelijke dekking afzonderlijk voor ondermodules storm en hagel;
- (c) Diversifieer de ondermodules voor natuurrampen om de netto- SCR_{natcat} te genereren;

- (d) Controleer of de netto- SCR_{natcat} geen verhaalde bedragen op de gemeenschappelijke herverzekeringsdekking genereert die groter zijn dan de maximaal toelaatbare;
- (e) Als dit het geval is, moet methode 1 worden gebruikt.

4) Herverzekering op nationaal niveau voor storm en risicospecifiek voor motorrijtuigen, gevolgd door statistische dekking storm en motor TPL

Evenals bij het bovenstaande verwachten wij dat methode 1 wordt gehanteerd.

Methode 1

- (a) Stappen voor storm in 2) (stappen in 1) voldoen indien er geen sprake is van geaccumuleerde dekking binnen en buiten de EER) om de SCR_{wind} te krijgen (onder aftrek van herverzekeringsdekking op nationaal niveau);
- (b) Pas specifieke herverzekeringsdekking voor motorrijtuigen TPL toe om SCR_{motor} te verkrijgen (onder aftrek van de risicospecifieke herverzekeringsdekking);
- (c) Bereken de gediversifieerde schade op het niveau van SCR_{natcat} en $SCR_{man-made}$ (onder aftrek van herverzekeringsdekking op nationaal niveau binnen storm en onder aftrek van risicospecifieke herverzekeringsdekking van motorrijtuigen TPL) met behulp van de outputs van andere ondermodules van SCR_{natcat} en $SCR_{man-made}$;
- (d) Bereken de gediversifieerde schade op het niveau van SCR_{cat} waarbij rekening wordt gehouden met de diversificatie-effecten tussen SCR_{natcat} en $SCR_{man-made}$ (onder aftrek van de herverzekeringsdekking op nationaal niveau en risicospecifieke herverzekeringsdekking voor motorrijtuigen maar zonder aftrek van geaccumuleerde herverzekeringsdekking voor storm en motorrijtuigen) en breng opnieuw onder (desaggregatie met spreadmethode) bij SCR_{natcat}^* en $SCR_{man-made}^*$ en weer terug bij SCR_{wind}^* en SCR_{motor}^* (onder aftrek van herverzekering op nationaal niveau voor storm en specifieke motorrijtuigen TPL, maar gediversifieerd voor SCR_{cat});
- (e) Pas de geaccumuleerde herverzekeringsdekking storm en motorrijtuigen TPL toe om het netto $SCR_{windmotor}$ te verkrijgen;
- (f) SCR_{cat} (na geaccumuleerde dekking) = SCR_{cat} (voor geaccumuleerde dekking) $SCR_{wind} - SCR_{motor} +$
netto $SCR_{windmotor}$ (na geaccumuleerde dekking)

Vragen voor het overleg

Naast eventuele opmerkingen over elke richtsnoer, zou Eiopa graag inzicht krijgen in het volgende:

V1: Zijn de voorbeelden voor het uitvoeren van het opnieuw samenvoegen voldoende duidelijk?

V2: Zijn er andere onderwerpen die niet in de richtsnoeren worden besproken, maar waarvoor advies gewenst is?

V3: Zijn de richtsnoeren zelf voldoende duidelijk en, indien dit niet het geval is, waar is meer duidelijkheid nodig?